

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्र.प्रशिक्षण १०००/१४३/३९,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : १० जुलै, २०००

- वाचा : १) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.सीओएम १०९८/प्रक्र १३४/
९८/३९, दिनांक २४ मार्च १९९८
२) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.सीओएम १०९८/प्र.क्र.१३४/
९८/३९, दिनांक ५ नोव्हेंबर १९९८
३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.सीओएम १०९८/प्र.क्र.१३४/
९८/३९, दिनांक ३ मार्च १९९९
४) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.सीओएम १०९८/प्र.क्र.१३४/
९८/३९, दिनांक २० नोव्हेंबर १९९९

शासन निर्णय

शासन व्यवहारात संगणकाचा अधिकाधिक वापर करण्याचे शासनाचे धोरण लक्षात घेऊन शासनाने वर नमूद केलेल्या शासन निर्णयान्वये शासकीय कर्मचार्यांसाठी संगणक प्रशिक्षण घेण्यासंदर्भातील योजना तयार केली होती. गेल्या दोन वर्षांतील सदर योजनेच्या प्रगतीचा आढावा घेतल्यानंतर व या संबंधी प्राप्त झालेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने सखोल पुनर्विचार करून व आतापर्यंत निर्गमित करण्यात आलेले आदेश अधिक्रमित करून पुढील आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत :-

प्रशिक्षण योजनेअंतर्गत अनुदानास अनुज्ञेयता

२. एका संगणकासाठी २ कर्मचारी या प्रमाणे विभागांकडे/कार्यालयाकडे असलेल्या संगणकांच्या प्रमाणात आवश्यक तेवढेच कर्मचारी प्रशिक्षीत असावेत. जर पुरेशा प्रमाणात कर्मचारी प्रशिक्षित नसतील तर विहित संख्येत कर्मचार्यांना प्रशिक्षणासाठी पाठवावे, जेणेकरून एका संगणकावर २ प्रशिक्षीत कर्मचारी उपलब्ध होतील.

३. प्रत्येक विभागात किती कर्मचार्यांना प्रशिक्षण द्यावयाचे याचा आकडा विभाग प्रमुखानेच ठरवावा. मात्र कोणत्या कर्मचार्यांना प्रशिक्षणासाठी पाठवावयाचे याबाबतचा निर्णय कार्यालय प्रमुखांनी घ्यावयाचा आहे. विभाग प्रमुखांनी याबाबत योग्य त्या मार्गदर्शनात्मक सूचना द्याव्यात.

४. वयाची ५५ वर्षे पूर्ण झालेल्या कर्मचार्यांना शासकीय खर्चाने प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यांत येऊ नये.

५. जे कर्मचारी बरीलप्रमाणे निर्देशित करण्यात येतील त्यांनाच फक्त प्रशिक्षणाचा खर्च आणि प्रोत्साहनात्मक रक्कम आणि इतर सोई उपलब्ध रहातील. इतरांना या सोई उपलब्ध राहणार नाहीत.

परीक्षा पध्दत

६. यापुढे कर्मचार्यांना प्रशिक्षण शुल्कासह प्रोत्साहनात्मक रक्कम मिळण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळाकडून परीक्षा घेण्यात येईल व जे कर्मचारी सदर परीक्षा उत्तीर्ण करतील त्यांनाच प्रोत्साहनात्मक रक्कम तसेच प्रशिक्षण शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यात येईल. याबाबतचे सविस्तर आदेश महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळाकडून वेगळ्याने निर्गमित करण्यात येतील.

७. जे कर्मचारी उपरोक्त परीक्षा उत्तीर्ण करतील त्यांना यापुढे प्रोत्साहनात्मक रक्कम व प्रशिक्षणाचा खर्च मिळून केवळ रु.२५००/- ची प्रतिपूर्ती वर नमूद केलेली परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यावरच दिली जाईल.

८. संगणक ज्ञानाच्या चाचणीसाठी सर्व कर्मचार्यांची सामायिक परीक्षा महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळाकडून होणार असल्यामुळे या पूर्वीच्या दिनांक २०.११.१९९९ च्या आदेशान्वये खालील ५ संस्थांकडील संगणक प्रशिक्षण अर्हता प्रमाणपत्र मिळविण्याची अट रद्द करण्यात येत आहे :

१. डीओईएससी सोसायटी, नवी दिल्ली
२. सीडॅक, पुणे
३. यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
४. सेंटर फॉर इलेक्ट्रॉनिक्स डिझाईन अँड टेक्नॉलॉजी ऑफ इंडिया, औरंगाबाद
५. तंत्रशिक्षण परीक्षा मंडळ, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

९. यापुढे महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण परीक्षा मंडळाच्या परीक्षेचे शुल्क कर्मचारी ज्या संस्थेकडून प्रशिक्षण घेत असतील त्या संस्थेस भरावे लागेल.

१०. या योजनेखाली प्रशिक्षण शुल्क व प्रोत्साहनात्मक रक्कम यांची प्रतिपूर्ती जे शासकीय कर्मचारी मान्यता प्राप्त संस्थेकडून प्रशिक्षण घेतील त्यांनाच वरील अ.क्र.७ प्रमाणे अनुज्ञेय राहील.

शासकीय कर्मचार्यांना संगणक प्रशिक्षण देण्यासाठी मान्यता द्यावयाच्या संस्थांकरिता महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळा मार्फत निकष उरविण्यात येतील. सदर निकषांचे पालन करणाऱ्या संस्थांची यादी शासनाकडून मंजूर करण्यात येईल व यानंतर अशाच संस्थांमधून कर्मचार्यांना प्रशिक्षणासाठी नामनिर्देशित करण्यात यावे.

११. परिच्छेद १० मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे संस्थांची यादी मान्य होईपर्यंत व त्याबाबतचे आदेश निर्गमित होईपर्यंत कार्यालयांनी त्यांच्याकडील कर्मचार्यास अन्य संस्थांमध्ये प्रशिक्षणासाठी पाठवू नये. सदर आदेश निर्गमित झाल्यावर मान्यताप्राप्त संस्थांची यादी कर्मचार्यांच्या निदर्शनास आणावी.

-3-
चाचणी परीक्षा

रा कर्मचाऱ्यांना शासनमान्य संस्थेकडून प्रमाणपत्र मिळालेले आहे व ज्यांनी तथा शुल्काची प्रतिपूर्ती व प्रोत्साहनावर रक्कम घेतली आहे किंवा त्याची मागणी केली आहे. याचाच चाचणी परीक्षा (Confirmatory Test) घेण्यात यावी. सदरची Confirmatory Test) महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळाकडून घेण्यात येईल. सर्विस्तर सूचना मंडळाकडून येथेचकाश देण्यात येतील. परीक्षेसाठी प्रत्येक कोणत्या खर्च संबंधित कार्यालयाने त्यांच्या मंगूर तरतुदीतून भागवावा. परीक्षा उत्तीर्ण होण्यासाठी कर्मचाऱ्यांना एकूण ३ संधी अनुज्ञेय असतील. जे कर्मचारी परीक्षा उत्तीर्ण होणार नाहीत अशा कर्मचाऱ्यांना पूर्वी प्रतिपूर्ती करण्यात आलेली रक्कम वसूल करण्यात येईल. तथापि प्रत्यक्षात पहिली चाचणी परीक्षा (Confirmatory Test) होण्यापूर्वी जे कर्मचारी सेवेत नसतील किंवा सेवानिवृत्त झाले असून सदरची वसुली करण्यात येऊ नये.

परीक्षा प्रथम संधीत सदर चाचणी परीक्षा उत्तीर्ण होतील त्यांना त्यांनी पूर्वी प्रशिक्षणासाठी शुल्काची प्रतिपूर्ती आणि त्यावेळी अनुज्ञेय असलेल्या दराने प्रोत्साहनात्मक रक्कम

नंतरच्या उर्वरित दोन संधीत चाचणी परीक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण प्रोत्साहनात्मक देय असलेल्या एकूण रक्कमेतून प्रत्येक प्रयत्नासाठी रु.१०००/- या पे करून उर्वरित रक्कम अनुज्ञेय असेल.

श-यांनी यापूर्वी संगणक ज्ञान संपादन केल्याबाबतचे संस्थांचे प्रमाणपत्र मिळविलेले प्रतिपूर्ती मिळालेले नाही त्यांना चाचणी परीक्षा उत्तीर्ण झाल्या नंतरच प्रतिपूर्ती देण्यात येईल. प्रयत्नात चाचणी परीक्षा उत्तीर्ण झाले नाहीत तर पुढील चाचणी परीक्षा घेण्यांना स्वतः अदा करावे लागेल.

आदेश निर्गमित होण्यापूर्वी ज्या कर्मचाऱ्यांनी प्रशिक्षण वर्गात रीतसर प्रवेश घेतलेला दिशांच्या अधीन राहून प्रोत्साहनात्मक रक्कम अनुज्ञेय राहिल.

प्रमाण संस्थात प्रशिक्षण घेतलेल्या विद्यार्थ्यांचा महाराष्ट्र तंत्र शिक्षण परीक्षा मंडळाच्या असमाधानकारक असेल (पहिल्या वेळी १/२ पेक्षा कमी उत्तीर्ण, पहिल्या व दुसऱ्या कमी उत्तीर्ण) त्या संस्थांना संगणक प्रशिक्षण देण्याची मान्यता रद्द करून अग्रात्र येईल.

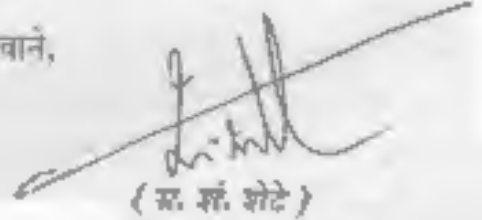
संगणक प्रमाणपत्राची सक्ती

सूचना, सामान्य प्रशासन विभाग, दिनांक २५.१.१९९९ व दिनांक ३-५-२००० १५ वर्षे पूर्ण न झालेल्या गट अ, ब व क मधील शासकीय कर्मचाऱ्यांस दिनांक ३१

डिसेंबर २००२ पर्यंत संगणक हाताळणी वापराबाबतचे प्रशिक्षण पूर्ण करून त्या संदर्भातील प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक करण्यात आले आहे. याबाबतील वेगळ्याने आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत. नवीन आदेश निर्गमित होईपर्यंत ३१ डिसेंबर २००० पर्यंत संगणक हाताळणीबाबतचे प्रमाणपत्र सादर करण्याबाबतची अट रद्द करण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग/सेवा उप विभाग तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ८२५३/व्यय-४, दिनांक २१/०३/२००० अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(म. मं. शेते)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव

मुख्यमंत्री यांचे सचिव

उपमुख्य मंत्री यांचे सचिव

सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव

सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई

प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई

सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई

सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ, सचिवालय (विधानसभा), मुंबई

सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय (विधान परिषद), मुंबई

महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई

महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, नागपूर

महालेखापाल-१ (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई

महालेखापाल-२ (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र, नागपूर

शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव

सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई, लेखाकोष भवन, बांदी (पूर्व), मुंबई

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई

सर्व विभागीय आयुक्त

सर्व जिल्हाधिकारी

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी

सर्व जिल्हा कोषागार कार्यालये

मंत्रालयीन विभागांच्या नियंत्रणाखाली सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख

सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने

निवड नसतो (दोन प्रती)